

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת משפטים - פרשת שקלים
SHABBOS PARSHAS MISHPATIM - PARSHAS SHEKALIM
כז' שבט תשנ"ט FEBRUARY 13, 1999

לכל זמן ועת

5: 28 - שקיעה/יום השבת	5: 08 - הדלקת נרות
6: 18 - צאת הכוכבים/מעריב	8: 56 - זמן קריאת שמע/מ"א
6: 40 - לשיטת רבינו תם	9: 32 - זמן קריאת שמע/גר"א

מדעת עליון

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם וגו' (כא-א)

איתא בס' מעם לועז להחכם השלם והחסיד רבי יעקב כולי זצ"ל שהמשפטים נצטוו אפי' קודם לכל מצות התורה. וכך, כשהיו בני ישראל במרה, הזהיר הקב"ה על המשפטים לפני שבאו להר סיני, וכמבואר בפ' בשלח. וטעם הדבר, כיון דלצורך קבלת התורה היה הכרח שיהיו כולם שרויים באחדות, ושהיו כולם לב אחד בשלום ואהבה ואחוה, ובלי שנאת חנם כלל. ואף לימוד התורה צריך להיות במנוחה, והשיחה בתורה צריכה להיות בכוונה להגיע לאמת, ולא כדי להפריד סברתו של השני לנצחו ולהראות שהוא יודע יותר ממנו. וכיון שעיקר התורה הוא השלום וזה היסוד שעליו נשען הכל, הקדים הקב"ה להודיע המשפטים לפני שאר מצות התורה, שאם יש לאדם טענות ותביעות על חבירו, הרי מחלוקת יש ביניהם, ועיי' דין תורה מתברר מי החייב ומי הזכאי, ובזה נפסק הריב. וכן מצינו ביתרו, כשנתן העצה טובה למשה רבינו בענין מינוי הדיונים אמר שם "וגם כל העם הזה על מקומו יבא בשלום" - ר"ל, אם ימנו דיונים במיוחד לשמוע טענותיהם של בעלי הדין, יהיו אנשי העם שרוים בשלום ושלחה.

וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר ולא יכסנו ונפל וכו' (כא-לג)
כאורה צריך להבין, דלמה בתחילת הכתוב כתיב "בור" עם וי"ו, אבל

ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע וגו' (כד-ז)

The question is asked: When the Bnei Yisroel were at Har Sinai, each person called out his acceptance of the Torah. Since each person was answering for himself, shouldn't the words have been "I will do and I will obey?" - "אעשה ואשמע" - I will do and I will obey?

The great Rebbe, **R' Simcha Bunim of Pshis'cha ZT"L** answers with a parable. A group of people were stranded in an arid barren desert, with no protection from the elements. They were all parched with thirst, languishing in the blistering sun. Suddenly a well-stocked caravan arrived on the scene. A man descended from the wagon, bearing large flasks of cool water. Approaching one of the thirsty individuals, he asked, "Would you like some water?"

Thankfully, the man replied, "Yes! We would be so grateful for some water." He spoke in the plural for he knew with certainty that every member of the group was as desperately thirsty as he was.

When the Bnei Yisroel were in the Sinai desert and Hashem asked them whether they wanted the Torah, each member of the nation felt with certainty that his neighbor had as great a desire to hear the word of G-d as he himself did. They were as one man with one heart, and each could say confidently that all his fellow brothers were united in this longing.

הלכה ברורה בענין הלכות שבת

It is forbidden to write on Shabbos, even without ink, by engraving letters or shapes in a hard surface. Similarly, it is forbidden to mold letters or figures out of clay or another pliable material. This applies as well to packing together moist sand or crumbs and forming meaningful figures. It is likewise prohibited to fashion letters by cutting their shapes out of cloth or paper.

This prohibition also applies to carving fruits, vegetables or bread (or any other food item) into the shape of meaningful figures. However, cutting vegetables into pieces that have simple shapes, such as squares or triangles, is permitted. Only the carving of meaningful figures, such as letters, numbers, people or animals is forbidden.

Taking photographs, developing film or X-rays, or making prints of photographs, also fall under the prohibition of writing.

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

not contain himself any longer. "Pardon me, Rebbe, but tell me please! You didn't say a word, so what was the purpose of your unusual visit?"

Said R' Yisroel, "I came to your house to perform a Mitzvah, and B"H I was successful!" The rich man was surprised. "What Mitzvah?"

"Our Rabbis teach us כשם שמצוה לומר דבר הנשמע, כך מצוה שלא לומר - *Just as it is a Mitzvah to instruct someone who will listen, so too, is it a Mitzvah not to speak when he will not listen.* I know that what I have to say, you will not listen to, therefore, I fulfilled a Mitzvah by not even telling you anything about it!"

The rich man was extremely curious now and repeatedly asked what it was the Rebbe had to tell him, but R' Yisroel kept refusing saying, "I'm sure you won't listen anyway!" The rich man pleaded with the Rebbe.

Finally, R' Yisroel relented. "There is an old, poor widow who has fallen into debt and owes the bank quite a bit of money. The bank wants to foreclose on her home and she will be devastated. But I didn't want to ask you to forego on her loan so that I could fulfill this Mitzvah!"

The bank president understood and paid the entire debt out himself.

TORAH GEMS

ואנשי קודש תהיו לי ובשר בשדה טרפה לכלב תשליכון אותו וגו' (כב-ל)

The Medrash writes that the habit of a dog is that when it begins to bark and howl, other dogs gather around and begin barking and howling. But the Bnei Yisroel are not like that, for they shall be holy and pure.

The **Ksav Sofer, R' Avrohom Shmuel Binyomin Sofer ZT"L** explains this Medrash as follows: Just as the dogs who gather around the original barking dog and continue barking, even though they have no apparent reason to do so, so too, when a quarrel breaks out between two men, immediately a crowd gathers around from all sides and instead of attempting to make peace and stop the fight, they instigate further and provoke dissension, even though the dispute has nothing to do with them.

Thus Chazal wish to warn us, that we, the Bnei Yisroel, are not to act in the way of the dogs, rather *"אנשי קודש תהיו לי" - Holy men shall you be to me.*

הפסוק נכתב "בר" חסר?

וביאר הגר"א בס' דברי אליהו ש"ל שמרומז בזה מה שאמרו חכ"ל הובא ברש"י כאן ד"ה "וכי יפתח" - שהיה מכוסה וגלהו. "או כי יכרה" - להביא כורה אחר כורה שהוא חייב עכ"ל. והנה מה שהחייב על הפותח בור לשלם, זה דוקא אם הבור שגלה הוא עמוק עשרה טפחים, אז האדם חייב, אמנם הכורה בור תשעה טפחים ונפל שמה שור או חמור, פטור לשלם. ואם בא אחר וכרה אחריו עוד טפח והשלימו לעשרה, רק השני חייב. לכן, כת' בקרא "וכי יפתח איש בור", דהיינו שאינו כורה כלום, רק פותח אותו ונפל שמה שור או חמור, אז הפותח חייב וצריך הוא לשלם אם פותח דוקא בור עמוק י' טפחים, ואינה חסר ממנה כלום. וזהו מרומז בל' הקרא וכי יפתח איש "בור" - מלא וי"ו ואינה חסר כלום. אבל גבי יכרה דחייב האדם דוקא אם הוא כורה טפח אחד בבור עמוק תשעה ומשלים הבור ל" טפחים, לכן כתיב או כי יכרה "בר" - חסר וי"ו, להודיע שגם אם האדם כרה בור חסר י' ורק השלים, עדיין חייב.

מעשה אבות.... סימן לבנים

כל אלמנה ויתום לא תענון וכו' (כב-כא)

The Chassidim would tell over the story of the extreme cleverness of the Rebbe, **R' Yisroel of Vishnitz ZT"L**, who maintained the custom of taking a short walk every evening accompanied by his Gabbai. One evening the Rebbe began to walk and without a word, he headed toward the home of a very wealthy man, a non-religious Jew, who was the president of the local bank. He knocked on the front door and when a servant answered the door, the Rebbe silently strode forward into the house, to the bewilderment of his Gabbai and the servant. When the rich man saw who was in his home, he immediately led him into his study and offered him a seat which the Rebbe took without uttering even one word.

All were seated and were waiting for the Rebbe to explain the purpose of his visit, however, R' Yisroel just sat quietly in his place, while an uncomfortable silence settled over the room. The rich man whispered to the Gabbai to explain what this was all about but he, too, had no idea as to the Rebbe's motives. After a short while, R' Yisroel stood up and made his way to the door. The rich man accompanied him outside and could